

Eisenhower dospel v Anglijo

RUSI 72 MILJ V POLJSKI: UDAR NA CASSINO V TEKU

London, Anglija. — Ameriški general Dwight D. Eisenhower je dospel zadnjo soboto v Anglijo, kjer je prevzel vrhovno poveljstvo nad zavezniškimi silami, ki pripravljajo udar za napovedano invazijo v zapadno Evropo. Iz Washingtona poročajo, da se je Eisenhower mudil več zadnjih dni na važnem posvetovanju v Washingtonu, kar pa ni bilo dosedaj še obeleženo radi vojaške tajnosti. V soboto in v nedeljo je imel važna posvetovanja z vodilnimi angleškimi voditelji. Vse zglede, da načrti za invazijo dozorjajo in da udar pride vsak čas.

Moskva, Rusija. — Ruska zimska ofenziva se zdaj giblje na vsej črti od Črnega morja gori do Leningrada. Najuspešnejše operirajo armade, ki jih vodi v Ukrajini general Nikolaj Vatutin. Te čete so prodrle do večeraj do 72 milj globoko v predvojno poljsko ozemlje. Zasedle so mesto Rovno, bolj južno v Ukrajini mesto Vinico in ne daleč od tam proti jugu so Vatutinove čete prekoračile reko Bug in si ustvarile oporišče na zapadnem bregu iste. Nemci se še vedno umičejo in nemorejo zaustaviti napredujočih ruskih sil. Vatutin, pravi poročilo, je uničil tekom zadnjih treh tednejših operacij armade, ki jih

(Nadaljevanje na 4. strani)

SVEDSKI POSLANIK ODPOTOVAL IZ MOSKVE

London, Anglija. — Iz Stockholma je došla vest, da je dopel domov iz Moskve švedski poslanik pri ruski vladi Vilhelm Assarson. Odhod švedskega poslanika iz Moskve se smatra pri vseh političnih opazovalcih kot poseben političen dogodek, ki zna roditi v mednarodnih odnosih svoje vrste komplikacije.

Ruska vlada je že čestokrat v tisku in drugače kritizirala obnašanje Švedske. Podpirala je Hitlerja z blagom, dajala mu na razpolago svoje železnice za prevažanje črt in orožja. Zadnje čase je Švedska sicer spreminjala svoje stališče, toda Rusi ne morejo pozabiti švedskega političnega flirtanja v onih dneh, ko je bila za Rusijo najbolj kritična doba. Nove težave, ki nastajajo pa so v tem, da so Švedski zelo nervozni, kolikor bolj se Baltiku približujejo ruske armade. Gotove pozicije, ki jih zahteva po vojni za svojo varnost Rusija v Baltiku so v bližini Švedske in Švedski postajajo radi tega nervozni. Nadaljnja kritična zadeva je tudi v tem, da se je v Londonu začela akcija, ki naj bi vse Skandinavce združila v unijo. V Moskvi pa tolmačijo to gibanje za ost proti Rusiji in pravijo, da nobenega takega gibanja, ki bi bilo v škodo ruski varnosti ne bodo priznali, ne trpeli.

SOFIJA BOLGARSKA PRESTOLNICA RAZDEJANA PO ZRAČNEM NAPADU

Carigrad, Turčija. — Zavezniki so več dni zadnji teden koncentrirali svoje zračne sile v Sredozemlju za napad na Bolgarijo. Ta napad so učinkovito izvedli. V nočeh med sredo in soboto so te napade izvajali točno po določenem načrtu in posledice napada so, da je bolgarska prestolnica Sofija skoro popolnoma razdejana.

Ze v soboto so poročali, da je iz Sofije bežalo do 300.000 ljudi na vladni ukaz. Vse točke, ki imajo kak vojaški pomen so razbite. Seveda napad je pa poškodoval tudi marsikaj drugega, da prestolno mesto ni drugega, kakor kup razvalin, omenja poročilo.

Napadi na Sofijo so silno paralizirali moralo bolgarskega naroda. Ljudstvo je popolnoma zbegano. V najhujši zimski sezoni je poginilo iz mesta, na deželo, kjer ni ihvališč, nobenih udobnosti in polno vsemogil drugih težav. Nemške oblasti v Bolgariji, ki pazijo na važne prometne točke v deželi so baje zaprosile, da je nujno

važno, da pride takoj vsaj nadaljnih šest divizij nemških čet v Bolgarijo radi javne varnosti. Ljudstvo je vznemirjeno in Nemci se bojijo upora proti njim, ker zdaj spoznavajo, kaj jim je prinesla pajdašarija z Nemci.

Politični opazovalci so mnenja, da edino spopad s Turki, bi znal oživet bolgarski zavest in moralo. Zato so mnenja, da znajo Nemci poizkusiti zaplesti Bolgare v boj s Turki. S tem bi pridobili začasno dvojno. Dvignila bi se morala bolgarskega naroda, drugič dobili bi priliko za vpad v evropsko Turčijo in zasedbi Carigrad in vsa obrežja ob Dardanelah. Seveda, če bo zavezniško orožje to dopustilo?

Viharji so razburkali morje, ki meče svoje valove daleč po obrežju ter izpodkopa polsetno letovišne hiše na Long Beach, Long Island, N. Y. Kasneje so napravili tukaj zasilne pregraje ali jekove, ki zadržujejo valove.

KNOX PRIPOROČA ENOLETNO VOJAŠKO VEŽBANJE ZA VSE

Cleveland, Ohio. — Mornariški tajnik Frank Knox, ki je zadnji petek govoril tukajšnji organizaciji "Boy Scouts of America" je dejal, da smo v Ameriki delali največjo napako v tem, da smo fizično bili čisto nepripravljeni za obrambo. Iz tega razloga je za priporočati, da ta dežela uvede obvezno enoletno vojaško službo za naprej za vse mladeniče od 17 in 18 leta starosti. Amerika bo morala imeti po vojni še precej časa stalno vojsko. Na mnogih krajih po svetu bo treba skrbeti za mir radi neurejenih razmer, ki jih ne bo mogoče spraviti v red kar čez noč. Da bo moč nadomestiti one, ki bodo dosluževali svoj vojaški termin, bo treba izvežbanega naraščanja in ta pa more priti le potom obvezne vojaške službe.

INFLACIJA DVIGA GLAVO

Stockholm, Švedska. — V nevtralnem Švedski so poskočile cene povprečno vsemu blagu do skoro 80% v tej vojni. Dvignje cene je prišlo na Švedskem kljub vsaj gospodarski previdnosti švedske vlade. V Indiji so se cene dvignile povprečno za skoro 249%. Tudi v drugih nevtralnih državah je nastala neznosna druginja. Veliko vprašanje je, kaj bo z gospodarstvom po vojni. Če pride do kakne splošne inflacije, bodo razne dežele gospodarsko silno prizadete.

11 MILIJONOV PREDMETOV POSLALI VOJAKOM

Washington, D. C. — Odkar je Amerika v vojni je Narodni katoliški svet zbral 11 milijonov raznih predmetov za vojake. Vojakom je bilo poslanih 1.626.593 mašinskih knjižnic, nad 2 milijona katoliških publikacij in mnogo drugih predmetov.

NAPOVEDUJE VISOKE ZGUBE

New York, N. Y. — Polkovnik de Cue Palmer, Jr., pomožni direktor za vežbanje je opozarjal te dni v svojem govoru, da moramo biti v Ameriki pripravljeni na visoke zgube, kadar pride sprijem z Nemci na zapadu. Te zgube bodo visoke, da jih bo čutilo vsako mesto in vsaka vas v Ameriki.

KRIŽEM SVETA

London, Anglija. — Nemško letalo je vrglo v petek večer bombo nad London, katere je zadelo neko predmestno gledališče. Bomba je ubila sedem ljudi in 31 je pa več in manj ranjenih. Druga bomba, ki je padla na sosedno stavbo je pa porušila heko veletrgovino, omenja poročilo.

Mobile, Ala. — V tukajšni ladjedelnici je nastal nesporez razum radi plačilnega časa. Sledili so nemiri in stražniki so uporabili plinske bombe, da so razgnali izgrednike. Nesporezum je bil kmalu izravnani in delavci so se v soboto že vrnili na delo.

London, Anglija. — Naziji in pripadniki nove fašistične Mussolinijeve vlade iščejo po vsej severni Italiji člane bivšega fašističnega režima, ki so pomagali strmoglaviti Mussolinija iz vlade. Sedemnajst je bilo zadnji teden ustreljenih. Okrog 35 članov še se skriva po deželi.

Moskva, Rusija. — Glasilo poljskih patriotov v Rusiji "Wolna Polska" apelira na vse poljske demokratične elemente, da naj se zedinijo in naj si ustanove novo politično vlado. Ta apel je prišel v javnost prav ob času, ko so v Moskvi zaznali, da bo poljska zamejna vlada zavrnila kompromisno ponudbo Rusije.

Madrid, Španija. — Iz Italije poročajo, da je nova republikanska fašistična vlada, ki jo je ustanovil Mussolini potem, ko so ga naziji rešili iz zavezniških rok, odredila, da se umakne iz Rima. Sedež nove vlade bo nekje v severni Italiji, najbrže v Milanu.

London, Anglija. — Radio poročilo iz Ankare na Turškem je objavilo, da sta bila pri zadnjem velikem zračnem napadu na bolgarsko prestolnico Sofijo ubita japonski in madžarski poslanik. Napad je bil zelo obsežen in je povzročil veliko razdejavanje.

NAPOVEDUJEJO POMANKANJE OLJA, PREGOJA, MESA IN PAPIRJA

Washington, D. C. — V Ameriki se bomo morali pripraviti letos na razne nadaljne omejitve. Napoveduje se, da bo že v marcu najbrže začelo primanjkovati kurivnega olja in opozarjajo vse, naj z njim štedijo. Na spomlad bo začelo prihajati na trg tudi manj pitane goveje živine, kar pomeni manj govejega mesa na trgu. Ker bodo potrebe za vojsko vedno višje, bo goveje meso šlo v večji množini za vojsko in ga bo manj za civilno prebivalstvo. Tudi zaloge premoga hitro ginejo in marsikje ga je komaj za sproti. Casopisni papir je že zdaj omejen za uporabo od 20 do 25%. Omejiti ga bo treba še v večji meri, javljajo papirnice. Vojska grize in ščiplje bolj in bolj na vseh koncih in krajih.

KATOLIČANI SE OBRAČAJO ZA DUHOVNIKE V AMERIKI

New York, N. Y. — Ker je vsa osrednja Evropa disorganizirana, verski učni zavodi razgnani in zaprti, se že sedaj obračajo vodilni predstavniki katoliške cerkve na ameriške verske ustanove, da naj skrbijo, da bodo mogli pomagati z duhovniškim naraščanjem prizadetim krajem v Evropi. Na Poljskem bo treba več tisoč duhovnikov. Tako na Nizozemskem, v Belgiji, na Češkem in v Jugoslaviji. Ameriški škofje se prav kar posvetujejo, kaj bo mogoče Ameriki v tem oziru po vojni storiti.

KOMUNISTI SE ZBIRAJO IN GIBLJEJO POD VSAKO ZASTAVO

New York, N. Y. — Skoro neverjetno, da se znajo komunisti poslužiti vsake prilike, da pridejo v razne organizacije, kjer začno sejati svoj komunistični duh. V New Yorku so pravi kar odkrili, da je več mladinskih klubov in organizacij ujedinenih v takozvani organizaciji American Youth for Democracy, katero prevladujejo komunistično navdahnjeni ljudje. Vse organizacije seveda poslujejo na lepih izjavah demokracije, ki služijo le za odedo. Pod odedo pa je drug načrt, kako širiti komunistični duh na neopažen način.

PAVELIČ DAL OBESITI ŠESTNAJST ZAGREBČANOV

To je storil zato, ker so gerilci blizu Zagreba pognali v zrak skladišče za municijo. — V tistem delu Črne gore, ki ga imajo naziji v svoji oblasti, so zdaj ustanovili "Republiko Črno goro".

Zagrebski meščani umorjeni v znak maščevanja

Washington. — Šestnajst zagrebških meščanov je bilo umorjenih v znak maščevanja in na povelje poglavnika Paveliča, ker je bilo skladišče za municijo v Sopotcih pognano v zrak od jugoslovanskih patriotov, in sicer v neposredni bližini Zagreba.

Ta samolastni umor zagrebških meščanov, med katerimi se je nahajalo več znamenitih mož, je izzval v hrvaški prestolnici velikansko razburjenje. Švedska Dagbladet poroča, da je Pavelič ukazal izvršiti te umore, da bi prestrašili vse one, ki se nahajajo v opoziciji proti njegovemu režimu. Dne 23. decembra je bil oddan preko zagrebškega radia podroben opis obešenja teh 16 meščanov, ki so bili usmrčeni dan poprej. Njihova imena so bila objavljena kot sledi:

Alojz Kocmur, rojen 1908 v Ljubljani, rimski katolik, samski, bivši asistent na univerzi v Samarkandu.
Dr. Branimir Ivašič, rojen 1906 v Karlovcu, rimski katolik, oženjen, žurnalista.
Peter Mihovevič, rojen 1900 na Rabu, rimski katolik, oženjen, žurnalista.
Ljubomir Sokolovič, rojen 1901 v distriktu Sušak, grški pravoslavčen, oženjen, advokat.
Radovar Reuherzer, rojen 1910 v Bjelovaru, rimski katolik, bivši svetnik generalnega ravnateljstva za transport v Zagrebu.

Dr. A. Eksander Florič, rojen 1890 v Osijeku, rimski katolik, oženjen, tehnični inženir v Zagrebu.
Stjepan Tomas, inženir, rojen 1909 v Osijeku, rimski katolik, oženjen, komisar generalnega ravnateljstva za Transport v Zagrebu.
Bogdan Ogridovič, rojen 1911 v Zagrebu, rimski katolik, oženjen, učitelj v Zagrebu.
Ivan Sineski, rojen 1905 v distriktu Jastrebarski, rimski katolik, samski.

Anton Puklavec, rojen 1908, rimski katolik, samski, krošnjar iz Križovcev.
Stjepan Kozak Grndža, rojen 1911 v Sasinovicah, rimski katolik, oženjen, mežnar v Sasinovicah.

Nikola Truka, rojen 1910 v distriktu Šibenika, rimski katolik, prodajalec v Zagrebu.
Ivan Lokušič, rojen 1924, v Sesvetu blizu Zagreba, rimski katolik, samski, poljski delavec.
Pavao Budisavljevič, rojen 1908, v Udbini, mežnar.
Ljubomir Stankovič, rojen 1883 v Ivancu, grški katolik, oženjen, krojač v Zagrebu.
Dobro informirani washingtonski krogi so poudarjali, da je ta nezasišani teroristični zločin marionete Paveliča dokaz, da je Pavelič prišel do

krajnih meja nasilnosti, da bi se držal na oblasti, v svoji blazni želji, da si pokori razjarjeno ljudstvo. Komaj par tednov je minulo, kar je zagrebški nadškof Stepinac javno protestiral proti dekretu marionetne vlade, glasom katerega je dovoljeno umoriti prebivalstvo katerega koli kraja za "zločine" jugoslovanskih patriotov, ako resnični krivci niso predani v teku 24 ur.

Toda glas najvišjega hrvaškega cerkvenega dostojanstvenika je ostal bob v steno pri oblasti-željnem poglavniku.

Nov kovinski denar v Srbiji pod nacistično okupacijo

Washington. — Ljudstvo živče v onih predelih ozemlja, ki so se vedno pod nacistično kontrolo, ima tako malo zaupanja v Nediča, da nabira kovinasti denar, vsled česar je bila srbska marionetna vlada prisiljena, da je začela kovati nov denar za 1/2 in za 10 dinarjev. Razpoložljive zaloge cinka bodo porabljene za 500 milijonov novih kovancev, tako poroča list Novo Vreme, ki izhaja pod nemško kontrolo. Novi denar bo kazal srbski grb in, na obratni strani, letnico in označbo vrednosti.

Očividno je, da je bila marionetna vlada prisiljena, da uporabi cink kot edino še v zadostnih množinah razpoložljivo kovino.

Peči na zagrebški črni borzi

Washington. — Kontrolirani zemunski list Graničar je pred kratkim poročal, da se prodajajo peči na zagrebški "črni borzi" po 30.000 kun in to kljub temu, da je določena maksimalna cena za peči po strogem pravilniku marionetne vlade na 8.000 kun. To priznanje Graničarja razodeva, kako huda je inflacija na Hrvaškem pod vladjo Paveliča.

SAMO PAR STO BARAGOVA PRATIKA

Baragovih Pratik za prihodnje leto je še na roki. Kdor jo še nima, naj zdaj hiti, da ne bo prepozno z naročilom!
"BARAGOVA PRATIKA"
Za prestopno leto 1944
Letos je povečana za celih 32 strani. Krasnoumno ilustrirana z mnogimi različnimi slikami. Povestni del je nadvse zanimiv, kakor tudi vsa druga vsebina. Pratika stane letos s poštnino.
40 CENTOV,
kar je poslati v čeku. Money order ali v gotovini na naslov:
BARAGOVA PRATIKA
1845 West Cermak Road,
CHICAGO (8), ILL.

"Amer. Slovenec" je vez, ki druzi ameriške Slovence od obale do obale.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

The first and the oldest Slovene newspaper in America.
Established 1891

Izhaja vsak torek in petek

Issued every Tuesday and Friday

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telephone: CANAL 5544

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Narocnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za tozkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejmi teden. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kedaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

BORBA BO SE HUDA

Četniška himna poje: Spremite se, spremte, četnici... borba če bit silna... Kdor je pisal te verze, je s posebno slutnjo gledal v bodočnost. Danes, ko je prišlo do zaključka prve faze te velike svetovne borbe, ko so zavezniki prišli do premoči in ko je razvidno, da bo zmaga na zavezniški strani, je treba še vedno imeti pred očmi dejstva: Zmaga bo, a borba bo še silna in huda in številne žrtve bo treba še dati v vseh raznih oblikah, predno bo končna zmaga zagotovljena in dobljena.

Kedaj bo konec vojne, je mogoče še vedno samo ugibati. Kaj določene ne ve nihče. Sovražnik je še močan. Dosedanji boji so ga sicer izčrpali. Zračni napadi delajo Nemcem velike preglavice. Nemška industrija je kolikor toliko vsled neprestanega napadanja iz zraka oslabiljena. Nemci to hudo čutijo, o tem ni dvoma. Uničeni pa še niso. Morala nemškega naroda je še vedno jeklena. Nemci še vedno z neko samomorilsko fanatičnostjo padajo za svojega blaznega Hitlerja. Kakega odpora proti Hitlerju, odpora, ki bi res kaj pomenil, nihče ne kaže. Zanj se še vse žrtvuje. In dokler bo tako, ni pričakovati drugega, kakor hude in silne borbe.

V Italiji kak "blitz" ne gre več naprej. Vsak čevlji, ki ga osvoje zavezniki, morajo plačati z visokimi žrtvami. Visoke gore, vreme, nemška ojačenja, vse to zadržuje operacije. Dobro pa je, da je v Italiji fronta, ker ob času bo Nemcem hudo hodila v kvar. Udar na Balkan lahko pride vsak čas. Pa izgleda, da bo malo kasno tudi tu. Nemci imajo zdaj dovolj časa, da grade utrbe, prestavljajo vojaštvo, in tako bo treba z žrtvami računati tudi tu. Druga fronta na zapadu pride. Kedaj? Tega razen vojaških strokovnjakov nihče ne ve. Čaka pa zaveznike glede druge fronte zelo teška naloga. Iz vsega tega je sklepati, da se bo vojna težko zaključila v Evropi v letu 1944, razen če pride do kakega zelo posrečenega udara od strani zaveznikov. Mogoče je pa vse.

Tekom letošnje zime bo še vedno nosila najhujše breme Rusija, kar se tiče žrtvovanja ljudi v borbi. Gospodarske žrtve pa bo najbolj trpela Amerika. Podpirati bo treba z orožjem, živim in sploh z vsem Afriko, Italijo in še mnoge druge. To pomeni, da bo za vsakega doma v Ameriki marsikaj manj, dela in težav pa več.

Nemci se že nekaj tednov bahajo in strašijo z nekim novim tajnim orožjem. Kakšnim? Ves svet se zanima, kaj pa bi imeli Nemci tajnega? Angleški strokovnjaki napovedujejo, da se bodo Nemci nemara zatekli k uporabljanju bakterij proti sovražnikom. Pravijo, da je mogoče s posebnimi bombami na gotove kraje vreči velike množine smrtonosnih bakterij, ki naj bi začele okuževati prebivalstvo. Drugo orožje bi bil strupeni plin. Toda oboje bi Nemci takoj dobili nazaj od zaveznikov. Zopet drugi govore o nekaj velikanskih raketnih torpedih, ki bajte tehtajo nad 12 tonov vsaka in imajo tako silno razstrelivno moč, da bi poškodovale v prostoru dvajsetih kvadratnih milj vse. Ali je kaj takega mogoče? Strokovnjaki proučujejo vse možnosti. Lahko je, da barbarski instinkt Nemcev deluje naprej, da bi svetu zadal še hujše grozote.

Borba bo torej še huda, a prebesilo se je. Demokratične države so se pripravile na vse žrtve, dokler ne zmagajo.

Ako pride do invazije zapadne Evrope šele enkrat spomladi, potem bo skoro gotovo divjala skozi poletje huda borba, da se zavezniška fronta na kontinentu stabilizira. Potem bo treba pripravljati za nadaljne udare. Okrog Nemčije bo treba skovati neprodiren obroč. Treba bo pa tudi izvajati večjo zmago na kontinentu, potem šele bo mogoče pričakovati, da bo nemška blazna trdovratnost začela odpirati oči in spoznavati, da je vse prizadevanje brez upanja in da so zapisani porazu. Ali bo prišlo do takega spoznanja že v tem letu? Daj Bog, da bi. Ako ne, potem se bo vojska v Evropi vlekla naprej in se bo težko končala pred letom 1945.

Vojska v Aziji bo pa težko zaključena pred 1946 ali 1947, morda še tedaj ne. Osvajati številne otoke ne gre tako hitro. Malajski polotok in Singapore je v stanu vzdr-

žati do dve leti, trdijo nekateri. Tudi iz raznih očišč ne bo mogoče kar pahnuti Japonce. Za vsak udar bo treba velikih skrbnih priprav pa tudi velikih žrtev.

Položaj je mnogo boljši, kakor je bil pred letom dni. Toda pot do končnega cilja je še dolga.

RAZNE NOVICE IZ LA SALLE

La Salle, Ill.

Nastopili smo novo leto 1944. Dal Bog, da bi nam vsem prineslo zdravje in mir na zemlji! Zimo imamo tu okoli še zadosti lepo suho. Sneg smo videli samo dvakrat po malo. Je pa vendarle več ljudi bolnih.

Prelepi božični prazniki so šli zopet mimo nas. Naša cerkev sv. Roka je bila za praznike lepo okrašena; zunaj so bile postavljene lepe velike jaslice, znotraj pa je bilo tudi vse okrašeno nebeško lepo. To delo so imeli na skrbi Mr. Joe Piletič, Mr. Joe Baznik in Mr. Anton Kostello, vsi krepki možje in jako vneti za delo pri hiši božji, za kar jim naj bo najlepša hvala. Tako tudi pevskemu zboru cerkve sv. Roka za lepo petje v cerkvi o priliki velikih božičnih praznikov.

Farani so bili zelo veseli, ko so župnik Rev. Stefan Kassovic povedali, da so farani in faranke sv. Roka v preteklem letu odplačali, reci in zapisi: 18 tisoč dolarjev farnega dolga. To se pravi, da so kapitanke in kapitani zelo pridno delovali, da se je tako velika svota mogla odplačati v enem letu, na drugi strani so pa tudi časi nekoliko drugačni, kakor so bili pred nekaj leti. Zelo moramo biti vsi hvaležni našemu župniku, ki so si veliko prizadevali, veliko veliko pisali in govorili, da bi in kako bi zmanjšali dolg v letu 1943. In smo res vsi skupaj storili svojo dolžnost. Če bo sreča mila, bo leta 1945 dolg pri cerkvi popolnoma izginil.

Za praznike je prišlo domov na dopust lepo število slovenskih fantov. Med njimi je bil Pfc. Louis Bučar Jr., sin staršev Mr. in Mrs. Louis Bučar, ki žive doli na 127 Harp St.; oče in mati sta bila zelo vesela, ko ju je prišel sin obiskat. Podobno je bilo tudi po drugih družinah. Pri starših M. in Mrs. Joe Furlan sta bila doma sinova Stanley in Adolph; Pfc. Henry Petelin je obiskal mamicco Mrs. Frances Petelin; Pfc. Fr. Aister je obiskal mamicco Mrs. Mary Aister. Pfc. Louis Hrvat je bil doma pri mamicci Mrs. Mary Hrvat. Vsi so lepi fantje in sinovi naših slovenskih staršev! Zelim jim zmage in povrnitve v tem letu, kar Bog daj!

Na obisku pri Mr. in Mrs. Louis Bučar je bil Mr. John Rabetz iz Chicago, soprogo sestre od Mrs. L. Bučar. Tako sta tudi obiskala hčerka in njen mož Mr. in Mrs. Wollack mamicco Mrs. Louis Bučar.

V St. Mary bolnišnici v La Salle se nahajajo sledeči rojaki in rojakinje: Mr. Martin Barlič, z zlomljeno nogo; Mrs. Frances Trdin je morala iti na operacijo; Mrs. Agnes Jordan iz Jonesville, Ill., je že dalj časa bolna v bolnišnici. Vsem želimo, da se čimprej pozdravijo in povrnejo veselje na svoje domove.

Najbolj srečno, zdravo in veselo novo leto 1944 želi vsem vaš

Poročevalec.

LIST JI UGAJA

Lemont, Ill.

Dragi urednik Am. Slovenca! Tukaj Vam pošiljam naročnino za list Am. Slovenec, ki ga rada berem, posebno pa mi ugajajo dopisi naših fantov pri vojaki, je eden umrl majhen, enega je pa kara pozvilo leta 1935; ta in zahodu. Nikdar si nisem mislila, da bodo morali naši sinovi

kdaj tako daleč iti. Moj sin je tudi zdaj za božič prišel srečno čez morje v Anglijo; sem ravnokar prejela kartico od njega.

Bog daj, da bi prišel kmalu mir, tak mir, ki bi ostal enkrat za vselej. Vsem čitateljem voščim veselo novo leto, da bi bili zdravi in veseli in srečni in da bi Bog dal, da bi bilo za vse prav, da bi naši sinovje prišli zdravi domov in da bi v tem letu vesela in srečna zastava ameriške zmage začela vihirati nam vsem za večni spomin žrtev te svetovne vojne in veljanskega dela, ki ga izvršuje naša mila nova domovina Amerika. Bog blagoslovi našo deželo in nas vse!

Agnes Korelec.

NAŠI VOJAKI

Milwaukee, Wis.

Zadnji čas je bilo poklicanih v vojaško službo strica Sama zopet več naših fantov, med temi: Al Božič, sin Mr. in Mrs. Frank Božič iz 1971 So. 75th St. ki ima enega brata, Franka, že pri vojaki, dalje Fred Turk iz 1422 W. Walker St., in Joseph Mraz iz 1201 So. 2nd St. — Na dopust pa sta prišla Al Skruby, sin znane družine Mr. in Mrs. Peter Skruby na 1501 W. Scott St., ki je svoje starše kar na lepem presenetil s svojim prihodom. Dopust je dobil kot nagrado za svojo izredno marljivost in nadarjenost v dovršeno tehniškega tečaja v armadnem letalskem oddelku. Dalje Al Dobnik, sin našega evetličarja Mr. in Mrs. John Dobnik, ki je istotako veselo presenetil svoje starše.

Družina Louis F. Marr, na 1117 E. Brady Street, pa je dobila od svojega sina Louis-a veselo sporočilo, da je bil povisan v majorja pri armadnem letalskem oddelku. Marr je postal tako najbrž prvi milwaški Slovenec, ki je v tej vojni dosegel tako visok vojaški čin in starši so zato upravičeno lahko ponosni nanj.

Družina Martin Jenich na 1231 W. Mineral Street, pa je dobila neveselo vest, da je bil njen najmlajši sin Albert v bojni in italijanski frontni ranjen, in da se nahaja zdaj v neki bolnišnici v Severni Afriki. Družina ima pri vojaki še dva druga sinova, ki sta istotako oba na frontah.

J. O.

ZASTOPNICA POROČA

Forest City, Pa.

Prigovarjajo mi, naj tudi jaz kaj napišem, kako se nam godi tukaj v Forest City. Je že tako, da je zmeraj več slabega, kakor pa dobrega. Najprvo naj malo opišem, kako se meni godi, ker pogovor pravi, da mora človek najprej pred svojim pragom pomesti, potem šele pred katerim drugim.

Leto 1943 je bilo izredno hudo zame. Dne 16. junija mi je v majni pobilo moža, da je drugi dan umrl v bolnišnici. Doma je bil iz Logateca, po domače Hanškov Matija. Zapustil mi je eno hčerko, osem let staro. Potem sem morala iti iz njegovega doma v svoj dom. Imela sem dosti trpljenja in težav. Pokojni je bil moj drugi mož. Moj prvi mož je umrl leta 1924 vsled rudarske nahuhe. Zapustil mi je pet otrok, izmed katerih mi je eden umrl majhen, enega je pa kara pozvilo leta 1935; ta je bil 17 let star. Sedaj imam še enega sina in tri hčere iz prve-

ga zakona. Sin se je poročil na zadnji Zahvalni dan, ena hči pa je poročena že štiri leta in ima že dve hčerki, tako da sem že stara mati. Moj prvi mož je bil tam doma, kakor jaz sama, namreč iz vasi Rakitna, po domače Kovačev Johan. Pisal se je Kranjc. Jaz sem pa Lipečeva z Griča in sem se pisala Marija Brence.

Nadalje poročam, da je tukaj preminila moja lastna teta, ki sem jo imela tukaj v Forest City. Stara je bila 61 let. Umr-la je ravno dve uri in pol pred polnočno na starega leta večer, tako da ni dočakala novega leta. Trpela je strašne bolečine, katere ji je povzročal gangrene, to je gnitje in trošenje udov. Bog daj večni mir in pokoj njeni duši. Zapuščica moža Johna Svetre ter dve hčeri in pet sinov; devetim otrokom je bila že stara mati. Bila je doma iz iste vasi in iste hiše, kakor jaz sama, ker je bila sestra moje matere. Naj tudi to povem, da morda jaz nobenkrat ne bi bila videla Amerike, ko mi ona ne bi bila pomagala. Zato je ne bom nikoli pozabila. Naj ji tudi ljubi Bog vse poplača.

Smrt pa kosi ne samo pri nas, temveč tudi po drugih hišah. Ravno sedaj leži na mrtvaškem odru sin Ignacija Planinšek. Fant je bil že 20 let star. Pravijo, da je šel v garažo, da bo avtomobil ven zapeljal. Garažo je imel vsaj zaprto, pa ga je plin zadušil.

Nadalje poročam, da leži že več kakor teden dni v bolnišnici sin družine Mr. in Mrs. Anton Trelec. Fant je dobil ustni ali mrtvičasti krč (lockjaw). Star je 17 let. Bog daj, da bi jim ozdravel.

Zdaj pa moram skleniti, če ne bom preveč napisala. Bom pa še drugič kaj, kadar bo kaj novega.

Mary Turk.

KAJ JE RDEČI KRIZ NARE-DIL V LETU 1943

Washington, D. C.

Leto 1943 je bilo od vseh najbolj aktivno v zgodovini Rdečega križa. Ljudje po celem svetu so občutili njegovo blagodajnost; zato je primerno, da sedaj, po preteku tega leta, naštejemo kaj je vse storil Rdeči križ.

Amerikanski Rdeči križ, ki je samo ena od 60 narodnih ustanov, se je v prejšnjem svojem letu udeležil vseh mogočih del. Pomagal je vojski tu in v inozemstvu, na bojnem polju kot v taboriščih za vežbo.

Središča za krvno plazmo so nabrala več kot 4,000,000 darov, s čemer se je mnogim pomagalo in tudi rešilo mnogo življenj naših ranjenih vojakov. Za tem je Rdeči križ še priskrbel 27,600 bolničark Vojski in Mornarici; dobrovoljci vseh narodnosti Zdrujenih držav so pripravili 925,000,000 zdravniških zavojev. Rdeči križ je tudi napravil in odposlal okrog 6,000,000 paketov za ujetnike-konvalescente.

Za zdrave borce je Rdeči križ uredil klube in druga zabavišča v inozemstvu. Posebno izvežbani predstavniki so bili dodeljeni vsem vojnim in pomorskim oddelkom doma in v inozemstvu, zato da pomagajo vojakom s pametnimi nasveti in dejstvom, posebno onim vojakom, ki imajo osebni in družinske težave.

Oddelek Rdečega križa, ki se bavi z poizvedovanjem in dostavljanjem novic, je v zadnjih 15 mesecih oddal 383,299 poročil sorodnikom v krajih razdejanih od vojne. Istočasno je ta oddelek oddal še 353,634 manjših poročil ter vprašanj, ki so prišla iz inozemstva. Kraji od koder se je poizvedovalo in kamor so poslane novice so: Albanija, Belgija, Luksemburg, Bolgarija, Kitajska, Čehoslovaška, Danska, Finska, Francija, Nemčija, Grčija, Holandija, Madjarska, Italija, Japonska, Latvija, Estonija, Litvanija,

Norveška, Palestina, Sirija, Poljska, Rumunska, Rusija, Švedska, Švica in Jugoslavija.

V zadnjem letu se je nadaljevalo z vojno pomočjo civilnim beguncem; hrana, obleka, milo ter druge potrebščine so bile poslana na Rusko, v Severno Afriko, na Srednji Vzhod, ter v nekatere okupirane kraje. Od začetka vojne, od septembra meseca 1939. leta, znaša celokupna pomoč, ki je bila poslana civilistom po Rdečem križu, v vrednosti več kot 77,000,000 dolarjev.

V bojnih vrstah doma so in- struktorji Rdečega križa izvežbali 400,000 žen za bolničarke, 1,500,000 za prvo pomoč, in še 300,000 oseb v plavanju in reševanju iz vode. Končno so dobrovoljni pomagači napravili 12,000,000 kosov oblačila za uporabo doma in v inozemstvu.

IZ JUŽNE AMERIKE

Buenos Aires, Argentina.

V soboto, dne 20. novembra se je v Montevideu zgodila težka nesreča, ki je zahtevala do sedaj že eno človeško življenje: iztrgala je iz naše srede dobrega, od vseh spoštovanega Ivana Zvera, 65-letnega prekmurskega Slovenca. Težko ranjena Ivan Lutar in Vendel Kulčar, oba Prekmurca, ležita pa v bolnici Maciel. Njiju stanje se je tačas nekoliko obrnilo na bolje.

Kako se je zgodilo? Na Avenidi 18 de Julio gradi tukajšnji Banco Mercantil stavbo za podružnico. Železobetonska dela je vodil kot "capataz" naš Ivan Lutar in on je naravno zaposlil pri tem delu precejšnje število naših Prekmurcev. Bila je že končana železobetonska strešna plošča, oddaljena od cestnih tal enajst in pol metrov. Okrog nje je bilo zaposlenih še kakih petindvajset delavcev, deset drugih je spodaj zanje pripravljalo potrebni material, petnajst ljudi je pa delalo v podzemlju. Okrog enajste ure zjutraj, ko so se že pripravljali za delopust, bila je sobota, se je kar naenkrat udrla sredina strešne plošče, povlekla z groznimi trusem za seboj ogrdje, razrušila pod seboj vsa že dovršena dela in šele kletni krov je bil dovolj močan, da je vzdržal strahovito silo, pa tako rešil življenje pod njim zavarovanim delavcem.

Nesreča je razburila celo mesto, posebno še, ker se je bil pred par dnevi dogodil tudi strašen slučaj, ko je v parni pralnici Biere eksplozija bencinskega tanka povzročila tri smrti in mnogo ranjenih. Sam gospod predsednik republike je prišel takoj na lice mesta s svojjo soprogo. Reševalna dela so se izvršila z velikim požrtvovanjem. Našo jugoslovansko kolonijo je še posebno pretresla ta vest in še bolj nas je razžalostilo večerajšnje poročilo, da je naš Ivan Zver podlegel težkim notranjim poškodbam. Predsednik republike in soproga sta osebno obiskala vse ponesrečence v bolnici Maciel. Pokojnemu sta poslala prelep cvetlični venec. Davi, ponedeljek 22. novembra smo dobrega Ivana pokopali na pokopališču "Del Norte". Spremljali so ga številni rojaki, gerent zavoda Banco Mercantil, inženjerji in arhitekti podjetja ter tovarišidelavci. Pogreb je vodil duhovnik Doktorič, ki se je od pokojnega poslovil z govorom.

Zver je bil pred smrtjo na lastno željo preiden s poslednjimi tolažili. Naj v miru počiva! V domovini ima ženo in otroke. Ostalim ponesrečencem želimo od srca, da bi kmalu od svojih poškodb ozdravili.

"Slovenski List".

— London, Anglija. — Posebno britansko vojaško sodišče je obsodilo na smrt dva mlada Španca, Louisa Lopeza, star 23 let in Jose Munoz, star 19 let, ker sta imela načrte za sabotiranje v Gibraltarju. Imela sta zveze z nemškimi špijoni. Oba sta bila ustreljena.

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki

Rojakinja umrla

Ely, Minn. — Dne 5. jan. je v Shipman bolnišnici preminula Mrs. Jos. Rožman. Njeno dekliško ime je bilo Katarina Butala. Doma je bila iz Rožič vrha pri Črnomlju.

Poroka

Ely, Minn. — Na božični dan sta bila poročena po župniku Rev. Fr. Miheliču Miss Mary Stražičar, hčerka Mr. in Mrs. Jack Stražičar iz Chandler Location, in Cpl. Ignace Fink, sin Mr. in Mrs. Ignace Fink iz W. Chapman St. Korporal Fink se je po tridnevem bivanju v Ely pri svojih starših vrnil na svojo vojaško postajo v Casper, Wyo. Nevesta Mrs. Fink pa dela v trgovini Minnesota Market na Chapman St.

Na novem naslovu

Chicago, Ill. — Vojaški kaplan Leonard Bogolin piše: Samo to želim sporočiti, da smo se preselili na drugo mesto, odkar sem Vam zadnjič pisal, zato je moj naslov zdaj malo drugačen; namesto prejšnjega A.P.O. 183 je zdaj A.P.O. 187; vse drugo ostane. Kar na hitro smo se premaknili. Za nas pač velja "danes tukaj, jutri tam!" Skoda, da ne morem opisati novih okolnosti, samo to naj povem, da že tri dni nisem dobil prilike, da bi mogel maševati. — Chaplain Leonard Bogolin, 1135th Engr. Combat Group, APO 187, Los Angeles, Calif.

Pionir umrl

Imperial, Pa. — Dne 5. jan. je umrl Mr. John Miklavčič, pionir imperialske naselbine, v 75. letu starosti. V Ameriki je bil 52 let. Doma je bil iz Dobrave, župnija Trata nad Skofjo Loko na Gorenjskem. Zapuščča zalujočo soprogo, dve hčeri in pet sinov — eden sinov je pri mornarici — in več vnukov. Pokopali so ga na St. Mary pokopališču na Imperial, Pa. Pridzetim izrekam svoje sožalje. — John Jamnik.

Smrtna nesreča

New York, N. Y. — Ko je bil Frank Mavec 31. dec. na poti na delo in je šel iz svoje hiše, je tako nesrečno padel na cesto, da je obležal mrtev. Pokopan je bil iz slovenske cerkve sv. Cirila. Star je bil 60 let, doma pa iz St. Ruperta na Dolenjskem. V New Yorku zapuščča ženo in devet otrok.

Umrli v Italiji

Masontown, Pa. — Mrs. Helen Branisel, ki je prej bivala v Clevelandu, je bila 29. dec. obveščena, da je nekje v Siciliji umrl njen sin Pfc. Alvin Zadell. Prvotno je bila obveščena, da je resno bolan, drugo obvestilo pa je naznanilo, da je 1. dec. umrl. Star je bil 25 let, v vojaški službi pa je bil malo manj kakor tri leta.

Pismo iz stare domovine

Cleveland, O. — Marija Geromi je prejela s posredovanjem mednarodnega Rdečega križa vest od svojega brata Jožeta Ruparja, ki je v Franciji in kateri ji sporoča, da je v domovini vas Krvava peč pri Velikih Laščah do tal pogorela 8. julija 1942 in njeni starši Andrej in Francka Rupar ter dva brata so umrli, njen najmlajši brat je pa umrl v Nemčiji 30. junija 1942. Oče je bil star 73 let in po domače poznan kot Rihtarjev; mati je bila stara 67 let, rojena Žagar in doma iz Iške vasi pri Ljubljani. Oče je bil pred leti v La Salle, Ill., kjer zapuščča sorodnike. Pismo je potovalo čez Berlin.

ŠIRITE "AM. SLOVENEK"!

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, (16) Colo.
2. podpredsednik: Frank J. Bradach, 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4676 Washington St., Denver, (16) Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, (16) Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Thomas J. Morrissey, 1934 Forest St., Denver, (16) Colo.
2. nadzornik: Mike Popovich, 1849 Grove St., Denver, (16) Colo.
3. nadzornik: Anton Ruper, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.
2. porotnica: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
3. porotnik: Vincent Novak, Box 492, Ely, Minn.
4. porotnik: Joseph Godec, 10215 Huntmer Ave., Cleveland, Ohio.
5. porotnik: Candid Grmek, 9537 Ave. M, So. Chicago, Ill.

UREADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne račice naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Pripombe za sprejem v odrasli oddelci, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENCİ, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

V ravnokar zaključeni kampanji je vedno izgledalo, da bo odneslo prvenstvo dr. Slovan v Pueblo, toda agilni člani dr. Trail Blazers so v rojstnem mesecu našega gl. predsednika pritisnili s tako silo, da so potisnili omenjeno društvo na drugo mesto. Le škoda, ker sestra Kogovsek in sobrat Spiller nista imela vsaj nekoliko pomoči, da bi pridržali prvo mesto do zaključka kampanje ter odnesli prvo nagrado. Vam želim več sreče v prihodnji kampanji.

V nadi, da bo leto 1944 bolj srečno za nas vse in pa, da bo obrodilo veliko dobrega sadu za našo dično organizacijo ZSZ, ostajam za bratskimi pozdravi

Vam udani za uspešno leto 1944,

ANTHONY JERŠIN, gl. tajnik.

Dopisi lokalnih društev

VABILO NA SEJO

Denver, Colo.

Članstvo ml. dr. United Comrades št. 1, ZSZ, se uljudno vabi, da se vdeležijo važne seje omenjenega mladinskega društva v nedeljo 23. januarja v Slovenskem Domu točno ob drugi uri popoldne. Na tej seji se bo izvolil društveni odbor za leto 1944 in rešilo več drugih važnih zadev v korist društva in članstva.

Vsi člani ml. odd., ki spadate k društvom sv. Martina št. 1, Kraljica sv. Rožnega Venca št. 7 in Trail Blazers št. 41, ZSZ, ste ob enem člani mladinskega dr. United Comrades št. 1, ZSZ, in ste se upravičeni udeležiti zgoraj omenjene seje. Starši članov mladinskega oddelka ZSZ se prosite, da opozorite vaše otroke, da se gotovo udeležijo te velevažne seje.

Bratski pozdrav,
Ml. nadzorniki treh ZSZ društev.

PISMO ČLANICE DR. "ZAPADNA ZVEZDA", ŠT. 16 ZSZ, PUEBLO, COLO.

Pecos, Texas.

Ker je tako malo poročil od našega društva in Pueblu sploh, sem se pa jaz toliko ojunčila, da bom napisala par vrstic. Pišem iz Pecos, Texas, kjer sem na obisku pri hčerki in zetu, katerega imi Stric Sam kar na hitro poklicati v službo. Pripekljala sem se z avtomobilom, ker sem ob enem morala iti tudi v toplice, v takih slučajih pa je mogoče dobiti gasolin s posredovanjem zdravnika. Pot sem imela precej zabavno, le tega sem se vedno bala, da me bo kje ustavil kakšen policaj in me vprašal, kje sem dobila toliko gasolina, da se lahko tako daleč peljem z avtomobilom. Četudi ima človek dovoljenje, pa ga vseeno kar malo skrbi. Vendar pa me ni celo pot nihče nadležoval ali izpraševal glede tega.

Na omenjeni kraj sem dospela brez kake nezgode. Tukaj stanujem v nekem velikem letalskem oporišču (air base) in aeroplani kar neprenehoma grmijo po zraku. In ker je bil ta kraj pred vojno letovišče za tujce, ni mogoče nikjer druge stanovati, kot ravno tukaj na tem letalskem oporišču. Vsi, ki so tukaj, morajo stanovati tukaj, potem pa naj bodo v službi vlade ali pa samo obiskovalci in izletniki. Po večini so tukaj sami letalski kadetje, oziroma vojakji, beli in črni, pa tudi veliko ženskih vojakov ali WACs je med njimi. Izletnikov ali tujcev, ki živimo z njimi, nas je blizu tisoč. Kraj je jako zanimiv. Tukaj je med drugim tudi lepa katoliška cerkev, v njej pa lepe orgle, ki pojejo pri vsaki sv. maši. Tukaj človek lahko premišljuje, kako se ljudem godi po celih Zedinjenih državah in kake službe so v tujih krajih. Čez par dni smo šli v Juarez, Old Mexico, kjer smo imeli dovolj časa. Tam sem videla in verjela, da je v resnici še svoboda v naših Zedinjenih državah. Človek ima še vedno priliko potovati tu in tam, posebno če si zna pomagati, in pravica je še zmeraj enaka, kakor je bila pred vojno. Tu v Juarezu tako trošijo denar, da človeka kar

srece zaboli, kadar se spomni na to. Koliko bi se lahko pomagalo s tem denarjem našim vojakom in koliko bi se ta strašna vojna lahko prikrajšala, če bi za tisti denar kupili vojne bonde, namesto da ga tam trošijo za opojno pijačo! Kadar pridem domov, bom prinesla par litrov Mexico Bicardi ruma in par litrov dobrega žganja. Ti stari Meksikanci se nam smejejo in zakaj bi se ne, ko za en ameriški dolar dobijo pet dolarjev meksikanskega denarja. Ni čudno, da jim ni treba delati, saj dobijo zadosti denarja od naše strani.

Vsi, posebno pa tisti, ki imamo sinove v vojski, jih nikar ne pozabimo, temveč mislimo nanje kar zmeraj in kupujemo več vojnih bondov. Tisti denar je najbolj varno naloženo, pa ne samo to, temveč s takim postopanjem bomo še najbolj pripomogli, da bo naša zmaga čimprej prišla, z njo pa konec vojne. Potem bomo spet dobili sinove domov in bomo vsi veseli.

In novo leto 1944 pa upam in želim, da bo ne samo veselo, ampak tudi zmagoslavno. Če ga začnemo z najlepšimi nadami in srecem polnim veselega pričakovanja, ga bomo toliko lažje preživeli. Seveda je to težko, ker je naše srce potrto, kakor je tudi moje. Moj sin, Lieut. Kenneth Erjavec, je že blizu dve leti v vojni službi in je sedaj v Južni Afriki. Njegov oče je bil jako ponosen nanj, ali ga ne bo nikdar več videl, ker se je poslovil iz tega sveta za vedno pred šestimi meseci.

Tukaj v Pecos nam sonce tako toplo sije, da sem pozabila, da je zima doma v Pueblu. Članom društva Zapadna Zvezda, št. 16 ZSZ, pa polagam na srce, da bi se udeleževali mesečnih sej malo boljše, kakor ste se jih do sedaj. Mogoče vam še ni znano, da bomo imeli zabavo na vsaki seji. Prihajajte toraj, da se bomo skupaj zabavali. Pozdravljam vse člane in članice omenjenega društva, pa tudi vse čitatelje Am. Slovenca.

Josephine Erjavec, zapis.

MEH ZA SMEH

ZAKONSKA DESELETNICA

Žena: "Ali bova jutri zaklala gos?"
Mož: "Zakaj neki?"
"Jutri poteče vendar deset let, kar sva poročena!"
"Ali je mar gos tega kriva?"

OBZIRNA ODKLONITEV

"Oh, kako lepa je tale biserna verižica v izložbi! Daj, kupi mi jo!"
"Ne, srček! Ne prenesem tega, da bi razen mene še kaj drugega viselo na tvojem vratu!"

POCENI PLAŠČ

"Prekrasen plašč imate. Koliko je pa stal?"
"En sam poljub!"
"En sam poljub?"
"Da, en sam poljub, ki ga je moj mož dal sobarici!"

NA KANTU IN V KONKURZU

On: "Ne upam se tvojemu očetu povedati, da sem prišel na kant."
Ona: "Kako boječi ste možiki! Tudi papa se ne upa povedati, da je v konkurzu!"

POMORSKI INŽENIRJI - "SEA BEES" - SO PTICI!

Na Tarawi so bili zopet marini in pomorski inženirji, ki so se skupaj pokazali kos svoji nagodi. Filmska poročila so kazala cestne svedre in valjarje na letališču Betio, ki so bili že na delu, ko se je še kadilo iz japonskih bunkerjev, katere so napadali marini. Brzo delo pomorskih inženirjev je po označilo, da bodo naši letalci kmalu mogli uporabljati od marinov zavzetih obalo.

Dve leti je že tega, kar so mogle ameriške oborožene sile z največjo brzino izkoriščati vse pridobitve, po zaslugi tega najnovejšega orožja naše mornarice, gradbenih bataljonov - C.B.s. - katere poznamo pod domačim imenom Seabees. Ta oddelci, ki je zdaj dve leti star, šteje zdaj 262,000 mož. Ta izredno mlada veja naše mornarice je torej že dosegla skoraj 3-kratno število vsega moštva, s katerim je razpolagala v desetletju od 1920 celokupna naša mornarica! To naraščanje pa je tudi zgovorno potrdilo kako so Seabee-ji delali, in kako so postali potrebni pri izvrševanju ogromne naloge, da se prenese ameriška udarna sila preko Tihega oceana. Nikdar pa ni fiobena kampanja tako trdo poudarila starrega vojaškega izreka: "Vojna je 10% boja in 90% proklete težkega dela." Seabee-ji pa so delali in se borili, ter so postali vzor iznajdljivosti, energije in brzine v izvrševanju svojih nalog. Njihovo geslo je: "Naredili bomo!"

Letališča so najbolj dramatični primer njihovega dela. Naloga na Tarawi je bila, da se letališče popravi. Toda letališče na Bougainville, iz katerega zdaj naši letalci že udarjajo na Rabaul, so morali Seabee-ji izrezati iz žive džungle. Zdjaj pa skupaj s marini prodirajo proti važnemu letališču na Kapu Gloucester na otoku New Britain. Zračna podpora je življenjsko važna za naše vsako dnevno prodiranje na področju Tihega oceana.

Ogromen faktor za to podporo letalstva pa je brzina in iznajdljivost pri popraviljanju zavzetih letališč in tudi drugih instalacij v sovražnih bazah. Kadarkoli nam padé sovražno letališče v roke, je skoro vedno strahovito preorano in porušeno. Ne le, da so naše lastne bombe vse razorale, včasih tudi granate naše mornarice, temveč tudi sovražnik je sam napravil toliko poškodb kot je le mogel, in je vse skupaj podminiral, če je le imel čas in priložnost. Ko pa imamo enkrat to letališče v svojih rokah, bo sovražnik še nadalje poskušal da nas ovira pri popraviljanju in onemogoči njegovo uporabo. Mi pa, skoro vedno, moramo na vsak način spraviti vse takoj v red. Morda je nešteto življenj odvisno od tega, da to letališče začne takoj poslovati... ena sama ura je včasih že ogromnega pomena, ceno te ure velja morda meriti s krvjo.

Toda ne le letališča, tudi doki, skladišča, barake, bolnice, tanki za bencin, ceste, sploh vse, kar je treba zidati v takšnem velikem sistemu povodnih in kopnih prometnih prog, sistem ki krije skupaj na tisoče milj oceana in tucate otokov, na katerih imamo svoje baze - vse to zidajo Seabee-ji, in sicer z vsake vrste materialom, kar pač najdejo na licu mesta, a se zidajo vse takorekoč preko noči. In celo pod sovražnikovim ognjem.

Včasih tudi streljajo nazaj, na načine, katerih si ni še nikdar nikdo izmislil. Na Treasury otoku na Salomonih, se je eden Seabeejev, ne glede na nevarnost, s svojim "Bulldozer"-jem pognal iz svoje ladje za izkrcavanje na obalo in napadel ja-

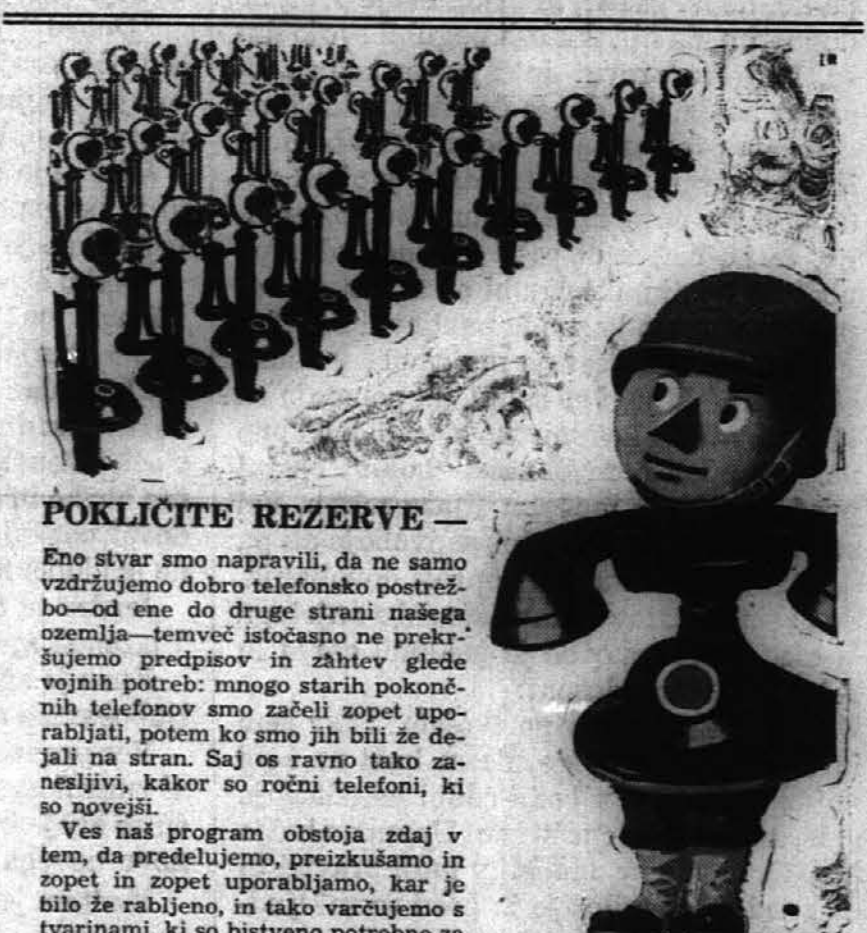
PES REŠIL DRUŽINO

Otroci družine James Mascarella v Brooklyn, N. Y., so pred šestimi leti pripeljali domov mladega psička, ter prosili starše na vso moč, naj jim ga pustijo imeti v hiši. Dolgo časa se starši niso dali preprostiti, nazadnje so se pa le udali, četudi neradi, ker so otroci obljubili, da bodo sami skrbeli za kužka, tako da ne bo staršem v nikako nadlego. Psiček je ostal pri hiši, se je navadil dobrih manir in sploh ni lajal. Ko je torej pred kratkim psiček začel glasno lajati ob pol eni ponoči, je Mrs. Mascarella vedela, da mora biti nekaj narobe v hiši. Moza ni bilo doma, ker je imel nočno delo. Psiček je tekal od sobe do sobe in lajal kar je mogel. Žena je začela duhati dim in je spravila otroke na ulico. Med tem je bila že cela hiša v plamenih. Vsi so bili zunaj na varnem, le psička in 12-letne hčerke Lucije ni bilo. Mrs. Mascarella je skušala iti nazaj v hišo, pa ni mogla vsled plamenov in dima. Končno se pogrešana deklica prikaze pri gornjem oknu in skoči na prosto. Bila je res hudo obžgana, toda izven življenjske nevarnosti. Pozneje so našli psička sežganega pri postelji te deklice. Njo je zbudil in jo priganjal, da se je rešila, sam pa je ostal v sobi malo predolgo. Pač zvesta žival!

Poročajo tudi o letališču, ki je opremljeno s 3,000 čevljev dolgim pristankom, pokritim s kamenjem koral, in vse to vrezano v džunglo Salomonskih otokov - dogotovljeno v 13 dneh, v katerih je padlo 16 in pol inčev dežja. Na 13. dan so pristajala letala tam, kjer je bila prej nedotaknjena džungla.

Bataljon Seabee-jev ima 1079 mož in 32 častnikov. Vse panoge zidanja so zastopane. To je popolnoma kompleten oddelci, ki more iti kamor treba in more začeti katerikoli delo. Seabee-ji so prepričani, da je vse skupaj zelo prozaično, ter često tudi nevažno. Mornarica, marini in armada pa so polne hvale in navdušenja, kadarkoli kdo omeni ime Seabee.

Ti pomorščaki, ki vozijo s seboj traktorje, bodo morda postali prav posebni junaki v tej globalni vojni, v kateri si nabirajo tako izredno svetlo slavo.

POKLIČITE REZERVE

Eno stvar smo napravili, da ne samo vzdržujemo dobro telefonsko postrežbo - od ene do druge strani našega ozemlja - temveč istočasno ne prekršujemo predpisov in zahtev glede vojnih potreb: mnogo starih pokončnih telefonov smo začeli zopet uporabljati, potem ko smo jih bili že dejali na stran. Saj so ravno tako zanesljivi, kakor so ročni telefoni, ki so novejši.

Ves naš program obstoja zdaj v tem, da predelujemo, preizkušamo in zopet in zopet uporabljamo, kar je bilo že rabljeno, in tako varčujemo s tvarinami, ki so bistveno potrebne za vojno. S tem delom smo začeli že pred Pearl Harborjem, od takrat pa pr vršimo vedno v večjem obsegu. Prihranili smo mnogo tisočev funtov bakra (copper) in drugih tvarin. Bilo nam je mogoče ponovno uporabiti velikanske množine kritičnih kovin in kljub tem vzdrževati postrežbo na visoki stopnji.

Pa tudi za naprej nameravamo biti med prvimi pri tem prizadevanju, ob enem pa bomo še nadalje storili vse v naši moči, da bomo dali vsakomur vso postrežbo, ki je sploh mogoča. Hitro postrežbo! Učinkovito postrežbo! Vjudno in prijazno postrežbo!

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY
* Končajte vojskovanje - Kupujte Vojne Bonde

IZREDNA PRILIKA

za ljubitelje lepega povestnega bertia se nudi samo za nedoločen čas, ko je na izredni razprodaji krasna knjiga 416 strani, ki vsebuje krasno povest

'Ena božjih Cvetk'

stane po redni ceni \$1.00, zdaj za nedoločen čas na razprodaji samo

50 centov

V zalogi je le omejeno število teh knjig, sezite po nji takoj, zdaj, ko je vam na razpolago za polovično ceno.

Knjigarna 'Amerikanski Slovenec'
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

REZULTAT ZADNJE KAMPANJE ZSZ

V kampanji 35 letnice ZSZ, ki je bila zaključena z dnem 31. decembra 1943, smo pridobili 744 novih članov in članic. Po sledeči lestvici je razviden natančen rezultat koliko članov je vsako posamezno društvo pridobilo:

Dr. št.	Novopristopili čl.	Dr. št.	Novopristopili čl.
1	54	33	61
3	96	34	0
4	2	36	17
5	19	37	0
6	4	38	34
7	8	41	150
8	4	44	3
9	11	45	4
11	1	46	5
13	0	51	5
14	41	52	4
15	1	53	4
16	50	54	1
17	40	55	3
21	20	56	4
22	3	57	1
23	8	58	0
24	7	59	28
26	1	60	5
27	3	61	3
28	1	62	0
29	15	63	11
30	1	64	1
31	1	65	0
32	11	66	1

SKUPAJ 744

Po zgorajšnjih številkah je razvidno, da je dr. Trail Blazers št. 41, v Denverju, postalo "CHAMPION" v članski kampanji 35 letnice ZSZ, kajti pridobilo je 150 novih članov in članic ter s tem odneslo kampanjsko trofejo in prvo posebno nagrado \$75. Do druge posebne nagrade v vsoti \$65 je upravičeno dr. Slovan št. 3, v Pueblu, kajti omenjeno društvo je pridobilo 96 novih članov in članic. Do tretje nagrade v vsoti \$55 je upravičeno dr. Three Star št. 33, v Chicagu, katero je pridobilo 61 novih članov. Do četrte nagrade je upravičeno dr. sv. Martina št. 1, v Denverju, in sicer do vsote \$45. Do pete nagrade je upravičeno dr. Western Star št. 16, v Pueblu, katero društvo je pridobilo 50 novih članov in s tem \$35. Do šeste nagrade je upravičeno dr. Sloga Slovencev št. 14, ker je vpisalo 41 novih članov in je s tem doseglo \$25. Do zadnje, oz. sedme nagrade je upravičeno dr. Hrabri Slovani št. 17, v Frederick, Colo. Kajti pridobilo je 40 novih članov in je prejelo \$15 nagrade. Vso čast in priznanje zasluži tudi dr. Slovenska Edinost št. 38, v Diamondville, Wyo., ker je pridobilo 34 novih članov in stoji na osmem mestu, kakor tudi dr. Golden Eagle št. 59, katero je pridobilo 28 novih članov in stoji na devetem. Dr. North Eagle št. 21, v Ely, Minn. je pridobilo 20 članov; dr. Planinski Bratje št. 5, v Leadville, Colo. jih je pridobilo 19; dr. Svoboda št. 36, v So. Chicagu jih je pridobilo 17; dr. sv. Katarine št. 29, v Clevelandu jih je pridobilo 15; dr. Napredni Slovenci št. 9, v Canon City, Colo.; dr. Washington št. 32, v Clevelandu, in dr. št. 63 v Keiser, Pa. so jih pridobila vsako po 11. Ostala društva so pridobila manj kot po 10, kot je razvidno iz zgorajšnjega poročila. Prav nobenega člana pa niso pridobili pri društvah: št. 13, 34, 37, 58, 62 in 65. Upam ter priskrbo želim, da v prihodnjih kampanjah ne bo nobenega društva, ki bi ne pridobilo prav nobenega člana, kajti ako bi bila vsa društva tako brezbrizna kot je bilo zadnjih šest, bi bila naša članska kampanja totalni fiasko. Zato se v imenu celokupnega članstva najljubndje zahvaljujem prvim 16 društvom, ki ste tako pridno agitirali, da je bila naša ravnokar zaključena kampanja povoljno uspešna. Ako bi vsa ostala društva tako kooperirala kot je prvih 16, bi bila naša kampanjska kvota (1000 novih čl.) večkrat pomnožena.

Od kar je pokojni sobrat, Matt J. Kochevar, kupil kampanjsko trofejo, katere bo spadala onemu društvu, ki bo v treh zaporednih kampanjah pridobilo največ novega članstva, je dr. Trail Blazers št. 41 pridobilo že v drugič prvo nagrado, in sicer v letu 1940 in v lanskem letu. Ravno tako se ponasa dr. Western Star v Pueblu, katero je odneslo prvo nagrado v letu 1938 in v letu 1941. Dr. Svoboda v So. Chicagu je odneslo prvo nagrado v letu 1939; in dr. Three Star št. 33, v Chicagu pa v letu 1942.

KNEZ SEREBRJANI

— ROMAN —

Rusko — A. K. Tolstoj — Poslovenil — Al. Benkovič

"Ali si slišal?" je rekel Vjazemskemu. "Bojar Družina je pripravljen priseči na svoje besede. Kako se opravičiš pred njim?"

"Bojar lahko govori, kar hoče," je odgovoril Vjazemski, pripravljen, braniti se do konca, naj stane, kar hoče. "Lahko me opravilja, kakor ga je volja, jaz pa ga tožim zaradi svoje ohromelosti in prisežem na to, da sem v pravici."

Med družbo je zašumelo. Vsi opričniki so vedeli, kako se je vršil napad, in dasi so bili zakrknjeni v zločinstvu, bi vendar ne bil vsak izmed njih zmožen priseči po krivem.

Sam Ivan se je čudil predrznosti Vjazemskega, toda isti trenutek mu je prišlo na misel, da lahko na ta način pogubi osvraženega Morozova in si pri tem ohrani videz strogega sodnika.

"Bratje!" je rekel in se obrnil k zboru. "Vi ste priče, da sem hotel zvedeti resnico. Ni moja navada soditi, ne da bi bil poprej slišal opravičevanja. A v eni in isti stvari ne moreta oba priseči. Eden izmed nasprotnikov bi bil prisegel po krivem. Jaz pa kot dobri pastir, ki brani svoje ovce, ne dopustim, da bi kdorkoli pogubil svojo dušo. Naj Morozova in Vjazemskega sodi sodba božja. Od danes čez deset dni jima določam prostor za dvoboj tu v Slobodi na Rdečem trgu. Naj prideta s svojimi zastopniki in poročniki. Komur Bog da zmago, ta bo čist tudi pred mano, kdor pa podleže v boju, čeprav bi ostal živ, ta naj prejme smrtno kazen iz rabljevih rok!"

Ivanova odločitev je napravila v zboru silen vtis. Mnogi so sodili, da pomenja za Morozova isto kot smrtno obsodbo. Ni bilo mogoče misliti, da bi stari bojar obstal pred mladim in močnim Vjazemskim. Vsi so pričakovali, da se odpove dvoboju ali pa da v skrajnem slučaju poprosi dovoljenja, da bi smel postaviti namesto sebe najetega borca. A Morozov se je poklonil carju in rekel z mirnim glasom:

"Gosudar, naj bo po tvojem! Star sem in nadložen, že dolgo nisem imel na sebi bojne oprave; a v božji sodbi ne odločuje si la, ampak poštena stvar! Upam na božjo pomoč, da me ne zapusti v moji pravici in da pred tvojo milostjo in pred vsemi ljudmi pokaže krivico mojega sovraga."

Ko je Vjazemski slišal carjevo odločitev, se je skoro razveselil in oči so se mu zaiskrile v nadi; a zaupanje Morozova ga je hudo zbegalo. Spomnil se je, da po splošnem mnenju v sodnih dvobojih Bog neizogibno dodeli zmago pravični stranki, in nehote je pričel dvomiti o svojem uspehu.

Vendar je premagal trenutno vznemirjenost, se tudi priklonil carju in rekel:

"Naj bo po tvoje, gosudar!"
"Pojdita," je rekel Ivan, "poiščita si poročnikov, čez deset dni od solnčnem vzhodu pa bodita oba na Rdečem trgu in gorje njemu, ki ne vzdrži boja!"

Car je oba pogledal s svojim globokim, nerazjasnjivim pogledom, vstal in odšel v notranje sobe, Morozov pa je odšel iz palače poln dostojanstva, spremljan od svojih znancev, ne da bi pogledal na opričnike, ki so ga obkoljevali.

30. Zagovarjanje železa.

Naslednjega dne je Vjazemski odšel proti Moskvi.

V vsakem drugem slučaju bi se bil, pripravljajoč se k dvoboju, zanašal na svojo moč in spretnost. A tu je šlo za Heleno. Dvoboj ni bil navaden; njegov izid je bil odvisen od božje sodbe in knez se je zavedal svoje krivice; kakor bi se mu tudi Morozov zdel preziranja vreden v navadnem boju, se je vendar v tem slučaju bal božje jeze. Strah ga je bilo, da mu med bojem odpovedo ali odrene roke. Ta bojazen je bila tem hušja, ker so ga pred kratkim začeljene rane še vedno bolele in je včasih čutil slabost in utrujenost. Knez ni hotel

opustiti ničesar, da bi si zagotovil zmago, zato se je odločil, obrniti se na znanega mlinarja, naj mu da kako zelišče in s čaranjem napravi njegove udarce neodbojne.

Ves zamišljen in razburjen je jezdil korakoma skozi gozd, se tam in tam nagnil v sedlu naprej ter iskal steze, ki je bila vsa s praprotjo zarasla. Po mnogih ovinkih je prišel na bolj izhujeno pot, se ogledal, uzrl na drevesih znamenja in pognal konja v dir. Kmalu je bilo slišati šumot kolesa. Jahajoč proti mlinu, je razločil knez obenem s šumom človeški govor. Ustavil se je, zlezel s sedla, privezal konja ob lesko ter šel peš k mlinu. Ob tramovju je stal tuj konj v bogati opremlji. Mlinar se je razgovarjal s postavnim človekom, toda Vjazemski mu ni mogel videti v obraz, ker mu je neznanec obračal hrbet, pripravljajoč se, da se de v sedlo.

"Zadovoljen boš, bojar," mu je govoril mlinar in pritrjeva je kimal z glavo, "zadovoljen boš, batjuška! Pridobiš si zopet carsko milost in naj me na mestu strela ubije, če ne poginejo Vjazemski in vsi tvoji sovražniki! Bodi miren — nihče ne preneso tirliče-trave!"

"Dobro," je odgovoril obiskovalec, zasedajoč konja. "Ti, stari vrag, pa se spominjaj najinega dogovora; ako se mi ne posreči, te obesim kakor psa!"

Glas se je zdel Vjazemskemu znan, a kolo je škripalo tako silno, da ni mogel razbrati, kdo je prav za prav tisti, ki govori.

"Kako bi se ti ne posrečilo, batjuška, kako neki ne?" je nadaljeval mlinar in se nisko klanjal. "Samo tirliča ne jemlji s sebe. In kadar boš govoril s carjem, mu glej naravnost in veselo v oči; drzno mu glej v oči, batjuška, ne kaži strahu. Pripoveduj mu burke in dovtype, kakor si jih pripovedoval poprej, in pogubljen naj bom, če si ne pridobiš milosti nazaj!"

Ježdec je obrnil konja in zdirjal mimo Vjazemskega, ne da bi ga bil opazil.

Knez je spoznal Basmanova in njegova ljubosumna domišljija je zakipela.

Ves prevzet samo od misli na Heleno, se ni zmenil za mlinarjeve besede, ampak je, čuvši svoje ime, pomislil, da vidi v Basmanovu novega nepričakovanelega tekmeča.

Medtem je bil mlinar spremil Basmanova z očmi, sedel na nasip pred kočo ter pričel šteti cekine. Veselo se je muzal in jih stresal z dlani v dlan; kar je začutil težko roko na svoji rami.

Starec je vztrepetal, planil pokonci in skoro omedlel od strahu, ko so se njegove oči srečale s črnimi očmi Vjazemskega.

"O čem si govoril z Basmanovim, čarodej?" je vprašal Vjazemski.

"Ba... ba... batjuška!" je rekel mlinar, čuteč, da se tresejo noge pod njim. "Batjuška, knez Afanazij Ivanovič, kako pa se kaj počutiš?"

"Govori!" je kriknil Vjazemski, zgrabil mlinarja za grlo in ga vlekel h kolesu. "Govori, kaj sta govorila o meni!"

In nagnil je starca prav nad šumečo vodo.

"Duša božja!" je zastokal mlinar. "Vse povem tvoji milosti, vse povem, batjuška, samo pusti mi dušo, da se pokesam!"

"Po kaj je prišel k tebi Basmanov?"

"Po koren, batjuška, po koren! Jaz pa sem dobro vedel, da si tukaj, vedel sem, da vse slišiš, batjuška, zato sem tako glasno govoril, da bi ti vedel, da hoče Basmanov pogubiti tvojo milost!"

Vjazemski je potegnil mlinarja iznad vode.

Starec je spoznal, da je minil prvi naval njegove jeze.

"Kakšna jeza te je, človek božji!" je rekel in se spravil na noge. "Saj ti pravim, da sem vedel, da je tvoja milost blizu. Ze od davi sem te pričakoval, batjuška!"

"Kaj pa hoče Basmanov?" je vprašal knez z mehkejšim glasom.

(Dalje prih.)

RUSI 72 MILJ V POLJSKI; UDAR NA CASSINO V TEKU

(Nadaljevanje s 1. strani)
dnov več, kakor 2500 nemških tankov in številno druge opreme. Nemcem pa je padlo v teh bojih do 100.000.

Nemško poročilo omenja, da so Rusi začeli v napadi tudi pri Leningradu in Novgorodu, kakor tudi zapadno od Nevela in Velikih luk. Poročilo iz Bukarešte pa priznava, da je pristalo v Rumuniji več ruskih parasutnikov.

Neapelj, Italija. — Poročila iz italijanske fronte omenjajo, da so ameriške čete očistile hribe in gorske grebene, s katerih so Nemci obvladovali in branili dohod do važnega prometnega križišča mesta Cassino in da so zdaj začeli boji za mesto Cassino samo. Najhušja borba je bila za goro Trocchio, ki je bila polna zaklonišč iz konkrita, podobno sršenemu gnezdu. Te pozicije so morali Amerikanci vzeti s krvavimi bajonetnimi napadi, ki so trajali več dni. Po padcu Cassina, kar se pričakuje v nekaj dneh, bodo operacije lažje, ker s tem se bo odprla pot v nižavo, ki vodi proti Rimu.

V nedeljo večer so zavezni-

ški letalci iz Italije bombardirali Celovec na Koroškem. Poročilo omenja, da so Nemci tja preselili velike tovarnice za letala, katere so zavezniški letalci občutno udarili.

Iz Bosne v Jugoslaviji pa poročajo o nadaljnjih krvavih spopadih med jugoslovanskimi gerilci in Nemci.

POLJAKI ZAVRNILI RUSKE POGOJE

London, Anglija. — Poljska zamejna vlada je odklonila ruske kompromisne pogoje glede razmejitev med obema deželama. Kaj bodo Poljaki s tem dosegli, se ne ve. Pričakujejo, da jih bodo Angleži in Amerikanci podprli proti ruskim zahtevam. To je pa samo upanje in nič drugega.

DR. J. E. URSICH
ZDRAVNIK
in
KIRURG
Urad:
1901 West Cermak Road
1-3 in 7-8 P.M. razen ob sredah
Telefon Canal 4918
CHICAGO
Residenčni tel.: La Grange 3966

MARIN KLARICH & SON

GENERAL CONTRACTORS and BUILDERS

Gradbeni podjetniki in gradbeniki

Mi prevzemamo vse vrste dela, gradimo nove stavbe, kakor: kabinete, koli, obsega. Sprejemamo velika dela kot grajenje večjih poslopij, šol, lovarna, ali kakršnekoli. Obenem sprejemamo tudi manjša dela, kot popravljanje hiš in drugih poslopij. Za nas je vsako delo in naročilo dobrodošlo.

Nasvete, proračune in načrte dajemo na željo brezplačno. Čemu plačujete visoke najemnine. Dajte si postaviti lasten dom, lastno hišo, kar napravimo vam mi za zmerno nizko ceno.

Pokličite nas na telefon

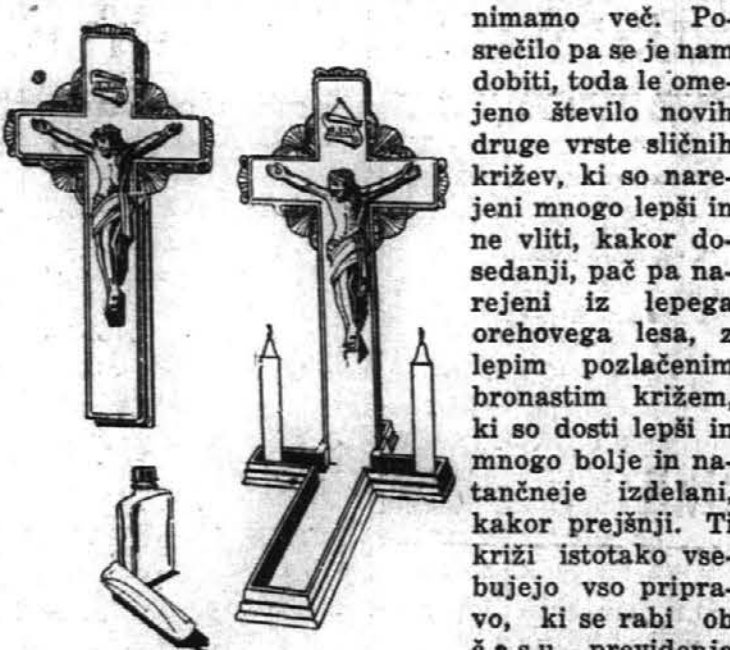
Calumet 6570 or 6509

MARIN KLARICH & SON

V svojem lastnem uradu
3050-3052 So. Wallace St., Chicago, Illinois

NOVI KRASNI KRIŽI

Vsem onim, ki so zadnje čase naročali križe, ki se rabijo za previdenje bolnikov, sporočamo, da onih križev, ki smo jih do pred kratkim prodajali po \$2.50 nimamo več. Posrečilo pa se je nam dobiti, toda le omejeno število novih druge vrste sličnih križev, ki so narejeni mnogo lepši in ne vltiti, kakor dosedanji, pač pa narejeni iz lepega orehovega lesa, z lepim pozlačenim bronastim križem, ki so dosti lepši in mnogo boljše in natančneje izdelani, kakor prejšnji. Ti križi istotako vsebujejo vso pripravo, ki se rabi ob času previdenja bolnikov in so narejeni da se križ odpre, kakor predalček in znotraj so spravljene svečke, stekleničica za blagoslovljeno vodo in prtič. Ti križi so lepi, ko se jih zapre za obesiti na steno in ga kadar ga ne rabite imate na steni kot križ, ki je pravi kras za vsako katoliško hišo.

Teh križev ni mnogo v založbi. Kdor ga želi naj ga nemudoma naroči, ker prav gotovo bodo v kratkem pošlji.

STANEJO S POŠTINO SAMO

\$3.50

Naročila je poslati na:

KNJIGARNA AM. SLOVENEK

1849 W. Cermak Road, Chicago 8, Illinois

J. M. Trunk

Italija je popustila. To je bil dogodek. V Ljubljani so dogodek precejevali, kakor bi bilo zdaj vsega konec in so takoj vse uredili, kako se bodo vsedli v zapeček. Pa so bili jutri že Nemci tu. Urezali so se, dasi so bili na licu mesta. Približno isti urezani krogi pa hočejo, na naj bi se vsi ameriški Slovenci usmerili, kakor oni dogodke tam precejnujejo. Yes, yes... dogodki so lahko dobesedno taki, kakor prihajajo v vesteh sem, ampak precejnevanje teh dogodkov je malo bolj zapletena roba, in tu se pričena pričkanje. Dogodki so pojavi, pa niso še končni pojavi. Lah je odšel, Nemeč je bil tu.

Je le slučaj, pa je vreden precejnevanja. L. 1917 je prišlo do ruske revolucije, katere še dolgo ne bo konec. Kri, kri... še danes teče kri, dasi manj v Rusiji, če znate precejniti. Carizem in tuja veleposestva so šla. Danes prihaja na fronto municija, da Nemcem zmanjkuje sape, tedaj je prišla — sol, saj tuji niso bili zase neumni. Tako je tedanja Rusija šla, nova je nastala. Kakšna je, ali morda bo, prečudirajte ali pa se jezite, svobodno vam. Vojna ima imunicijo, rusko ali ameriško, nič na tem.

Tuja veleposest je bila Rusom kri, ne vem, ali je zdaj res prav porabljena. Vidim pa slučaj. Dmitri Šostakovič je komponiral osmo simfonijo, za katero mu je plačala Columbia Broadcasting Co. deset tisoč dolarjev, najvišjo nagrado za muzikalno delo. Mora biti umetnina. Grad, kjer se je prej širokopirtil tujec in še pijavka, je zdaj stanovanje Šostakovičev in neke muzikalne unije, dasi komponira mojster v leseni kolibi in je najraje tam in se zabava s kuretino i pujski.

Ali z znate precejniti to stran revolucije? Prej lena in gnila "aristokracija," tudi pristno ruska ni bila dosti boljša, zdaj govori ves svet o ruskem umetniku, ki je bil mogoč le po revoluciji, ampak krvavo je bilo!

Neki Hrvatje se smatrajo za najboljše, tudi katoliško najboljši in prvi narod na svetu. Prav, prav, ako so. Kako pa politično? L. 1848 so Habsburžanom rešili prestol, za plačilo pa dobili na vrat Madžare. Ako niso bili zadovoljni, so bili na pravem. Do svetovne prve vojne so imeli političen dirindaj. Neka "zora je pucala" na koncu vojne, pa ni bilo sonca. Ne zamerim jim, ker Jugoslavija je bila na sebi dobra ideja, drugače pa skrupalco. Kako je bilo pri napadu, bo morala zgodovina dogmati, Miss Mitchell jih strahovito blati. Prišlo je do "slobodne" pod Paveličem. Ako jim ne ugaja, jim pritrdim. Nekaj še držijo na dr. Mačka, vsaj pravijo tako, pa ni verjetno, in zdaj je nastopil Tito, Joe Brozevič, pa pravijo "na našu žalost i sramoto." Ali naj jim pritrdim? Če ti vidiš, kaj

hočejo, pa povej, moja stara pamet je prekratka.

V Teheranu so podali deklaracijo. Neki pravijo, da je to dokument, kakršen je bila deklaracija ameriške neodvisnosti. Mogoče. Drugi zopet podvomijo in trdijo, da je le "fraud," kapa čez glavo. Dogodki le morejo izjasniti. Beneš je šel v Moskvo in sklenil pakt. Hudo skakajo. Čemu? Zakaj? Saj imamo deklaracijo! Kakšna igra je to? Čemu stikajo glave skupaj še v Moskvi? Beneš naj pojasni! Well, well. Morda je bilo nekaj idealnega v Kairu, še več v Teheranu, ampak politika je silno realna zadeva in se ne dela po idealih. Masaryk in Drina sta bila realista, Beneš je njujnin učenc in dober realist, in kot realist je šel v Moskvo. Meni se zdi, da je to najboljša poteza za bodoči mir v Evropi in celo na svetu. To je prvi korak, se mi dozdeva, do zedinjenega slovanstva, in le če se Slovani nekako zedinijo, da postanejo v Evropi enotna politična sila, dasi ne ravno politična edinica, bi taka sila utegnila zagotoviti mir, ideali iz Teherana so le bolj za mehke duše. Sila mora zavladati tudi med Slovani, da ne bo kličala vsaka vas po svoji republiki, in sila brez nasilja mora nastopiti v politiki, da ne zraste Nemcu zopet greben in morda še kakemu laškemu petelinu, in če res hočejo Japonca zapreti na lastno otoplje, more kaj takega storiti le sila slovanstva, ki bo v Vladivostoku, Amerika je predalec proč in Anglija bo imela roke polne dela. Beneš je realist, in še nekdo je realist v Moskvi, in oba skupaj ne dasta ficka na — politične ideale. Tudi Beneševa pot pa je še dolga, ako naj privede do — slovanske sile.

NAPRODAJ IMAM:

2-stanovanjsko zidano hišo po 6 sob, centralna kurjava. Cena je \$6,500;

5-stanovanjsko zidano hišo po 4 sobe. Cena je \$6,500;

5-sobni zidan "cottage" furnace heat; cena je \$3,000;

500 dolarjev takoj;

3-stanovanjsko zidano hišo na Millard Ave in 26. cesti, centralna kurjava; cena je \$9,500;

6-stanovanjsko zidano hišo po 4 sobe, najemina na mesec donasa \$120, cena je \$7,500.

Imam še več drugih hiš v Lawndale okrožju in drugod naprodaj.

Za nadaljna pojasnila se obrnite na:

ANTON JORDAN,
3734 W. 26th St., Chicago, Ill.
Tel. Lawndale 2229, Res. Tel. Rockwell 7196

GRDINOVI KOLEDARJI

So na razpolago za naročitev vsem, ki želijo imeti velike stenske oznanjevalce dni za leto 1944. Imajo lepe slike in velike številke ter tudi vremenska, ter razna druga poročila. Tisti ki ste več kot petdeset (50) milj iz Clevelanda, morate poslati zanje po 25c. Odjemalci jih dobe zastoj. Pišite na A. Grdina in Sinovi, 1053 E. 62nd Street, Cleveland 3, Ohio.

Michael Trinko in Sinovi

PLASTERING and PATCHING CONTRACTORS

Pleskarji in popraviljači omata in sten.

2114 W. 23rd Place, Chicago

Telefon Canal 1090

Kadar imate za oddati kako pleskarsko (plasterers) delo, se vam priporočamo, da daste nam kot Slovincem priliko in da vprašate nas za cene. Nobene zamere od nas, če daste potem delo tudi drugam. Za pleskarska dela jamčimo.

DR. JOHN J. SMETANA

Pregleduje oči in predpisuje očala. — 23 let iskusi

OPTOMETRIST

1901 So. Ashland Avenue

Telefon Canal 0523

Uradne ure: vsak dan od 9 zjutraj do 8:30 zvečer.